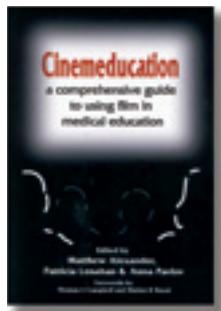

Bruk av film i medisinsk utdanning

Matthew Alexander, Anna Pavlov,
Patricia Lenahan

Cinemeducation

A comprehensive guide to using film in medical education. 247 s. Oxon: Radcliffe Publishing, 2005. Pris USD 50
ISBN 1-85775-692-4

Hensikten med denne boken er å gi økt kompetanse om de «bio-psykososiale samt spirituelle dimensjonene innen helsevesenet». Ved bruk av kommersielle filmer, eller filmklipp fra disse, som det vises til i teksten, skal

denne forståelsen opparbeides. Målgruppen er undervisere i helsevesenet. Boken tar sikte på å være direkte overførbar til enhver undervisningssituasjon av denne typen.

Presentasjonen består av åtte deler: historisk kontekst med en beskrivelse av et undervisningsopplegg for medisinstudenter med film som pensum; identifisering av filmklipp for ulike deler av menneskers og familiers liv; diagnostikk av ulike psykiatriske sykdomstilstander; lege-pasient-forholdet; bruk av film for å lære om ulike grupper pasienter; en studie av hvordan bruk av film påvirker studenter; hvordan undervise om ledelse og gruppearbeid, samt en teknisk del som beskriver video- og DVD-teknologien; fremtidsvisjoner for bruk av film i medisinsk utdanning. I et appendiks finnes ulike henvisninger til anbefalt litteratur, råd for oppbygging av et eget videoarkiv, webadresser for mer informasjon, samt en ti-på-topp-liste over anbefalte filmer fra forfatterne.

De tre amerikanske forfatterne har ikkje inkludert noen figurer eller bilder, til tross for temaet som behandles. Referanserammen synes hele tiden å være USA, samt filmer laget i USA. Dette gjør boken mindre relevant for undervisere utenfor USA. Eksempelvis henvises det til en sekvens i filmen «Baby boom» med Diane Keaton når man skal evaluere hvordan barnets behov der blir imøtekommet. I neste filmsekvens skal man så forholde seg til engstelige foreldres atferd. Idet barnet får feber, bestiller mor medisiner til barnet samt en boks Valium til seg selv, levert på døren. Det er innlysende at overføringsverdien vil være svært begrenset hvis boken forsøkes anvendt i andre kulturelle sammenhenger utenfor USA. Kostnader ved innkjøp, distribusjon og opphavsrettslige spørsmål knyttet til visning av filmene synes også å være problematiske å håndtere. Det ville være nyttigere med en bok som gav råd om hvordan ulike temaer kunne belyses ved

bruk av egne filmoptak. Nye løsninger innen video- og datateknologi har forenklet slikt utviklingsarbeid, noe som gjør det mulig for undervisere og studenter selv å stå for lokal produksjon og publisering på Internett.

Boken antas å ha liten relevans for undervisere innen medisin og helsefag i Norge. Forskjeller i språk, kultur og medisinsk tradisjon vil sannsynligvis bli svært forstyrrende i en undervisningssituasjon, noe som igjen vil virke svært begrensende på læringen.

Edvin Bach-Gansmo

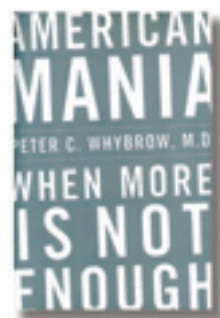
Fleksibel læring
Universitetet i Oslo

Når mer aldri blir nok

Peter C. Whybrow

American mania: When more is not enough
338 s. London: Norton & Company, 2005.

Pris GBP 17
ISBN 0-393-05994-4

i Los Angeles. I denne boken er pasienten Amerikas samfunn og befolkning, og diagnosen er klar: Befolkningen lider av mani og er frenetisk opptatt av materiell fremgang og penger. I løpet av 200 år har Amerika utviklet seg til verdens økonomiske og militære stormakt. Men prisen blir mer og mer synlig i form av angst, depresjon, overvekt, tidsklemme og manglende sosiale relasjoner og sosialt fellesskap.

Stoffet presenteres i tre deler. Den første handler om «The American temperament: a mania for prosperity». Utgangspunktet er Adam Smith (1723–90) og Charles Darwin (1809–82) som begge var opptatt av kampen for tilværelsen og «survival of the fittest». Amerika er befolket av innvandrere og deres etterkommere, og de utgjør et utvalg med felles trekk. De har forlatt sitt gamle miljø for å komme seg opp og frem, og de har nysgjerrighet, ambisjon, engasjement og vilje til å satse og ta risiko. Den andre delen handler om velstandens paradoks. De enestående økonomiske mulighetene i globaliseringen, dataalderen og moderne kommunikasjoner har – særlig i 1990-årene – skapt rikdom, men også overveldende bivirkninger. Grådighet tar overhånd og fører til et turboliv som men-

neskets biologi og hjerne ikke makter. Konkurransesamfunnet rammer vinnerne også, og han illustrerer det med sykehistorier fra sin egen praksis. I tillegg er det ubarmhjertige sosiale forskjeller og økende gjeld. Den tredje delen heter: «More is not enough: prosperity reconsidered». Her setter han den nye globale kulturen opp mot den tidligere amerikanske kulturen som var kjenne-tegnet av små, lokale samfunn preget av fellesskap og hjelpsomhet. For snart 50 år siden opplevde jeg selv det på den amerikanske vestkysten. Nå tror folk at livet dreier seg om velstand og vellykkethet og ser ikke forskjell på «pleasure and happiness». Lykke er forankret i nære personlige relasjoner og i trygge lokalsamfunn, ikke i penger.

Whybrow skriver på en måte som river leseren med. Han er utrolig kunnskapsrik og husker åpenbart alt han har lest; arkivet tar vare på selv gamle avisartikler. Boken har derfor 57 sider med tettskrevne noter. Av og til føler jeg nok at fremstillingen er vel detaljert og burde vært litt kortere. Men takket være sakregister og noter, kan man finne tilbake til alt, f.eks. hva Adam Smith sa om markedets begrensninger.

Boken har vakt oppsikt i USA. Jeg ble oppmerksom på den gjennom en grundig omtale i New York Times. Norge ligger jo litt etter Amerika i utviklingen, men ikke så mye. Ikke minst gjelder det kanskje legene. Jeg tror mange burde lese den og spørre seg selv: Hvor står Norge – og jeg – i denne flodbølgen av globalisering og materialisme?

Peter F. Hjørt
Blommenholm